

mr. T.J. Stapel
Kenaupark 24
2011 MT Haarlem

Afdeling privaatrecht
team kort gedingzaken

Per fax 023-2100102

bezoekadres
Parnassusweg 220
Amsterdam

datum 28 maart 2017
contactpersoon P. Frank
doorkiesnummer (088) 36 11404
ons kenmerk C/13/623842 / KG ZA 17/179 inzake
Kat/De Volkskrant bv
uw kenmerk
bijlage(n) diverse
onderwerp uitspraak

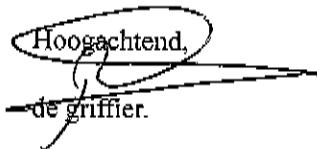
correspondentieadres
Postbus 84500
1080 BN Amsterdam

t (088) 361 7000
f (020) 541 3090
www.rechtspraak.nl

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden. Wilt u
slechts één zaak in uw brief
behandelen.

Geachte heer, mevrouw,

In bovengenoemde zaak heeft de rechtbank uitspraak gedaan, die u hierbij aantreft.
Deze zal ik ook nog per post aan u versturen.

Hoogachtend,

de griffier.

In naam van de Koning
vonnis

RECHTBANK AMSTERDAM

Afdeling privaatrecht, voorzieningenrechter civiel

zaaknummer / rolnummer: C/13/623842 / KG ZA 17-179 CB/EB

Vonnis in kort geding van 28 maart 2017

in de zaak van

MICHA KAT,
wonende te Schiedam,
eiser bij dagvaarding van 3 maart 2017,
advocaat mr. T.J. Stapel te Haarlem,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
DE VOLKSKRANT B.V.,
gevestigd te Amsterdam,
gedaagde,
advocaat mr. C. Wildeman te Amsterdam.

Partijen zullen hierna Kat en de Volkskrant worden genoemd.

1. De procedure

1.1. Voorafgaand aan de zitting heeft Kat, die in het buitenland verblijft, verzocht de zitting te mogen volgen via een Skype-verbinding. Dat verzoek is afgewezen. Op verzoek van Kat is bij aanvang van de zitting een 'videoboodschap' van Kat, gericht aan de voorzieningenrechter, afgespeeld.

1.2. Ter terechtzitting van 14 maart 2017 heeft Kat gesteld en gevorderd overeenkomstig de in kopie aan dit vonnis gehechte dagvaarding. Ter zitting heeft hij zijn vordering tot betaling van een voorschot op schadevergoeding ingetrokken. Daarnaast heeft hij de tekst van de door hem gevorderde rectificatie aangepast in die zin dat het zinsdeel waarin staat dat de Volkskrant deze manier van berichtgeving betreurt, komt te vervallen. De Volkskrant heeft verweer gevoerd met conclusie tot weigering van de gevraagde voorziening. Beide partijen hebben producties in het geding gebracht en hun standpunten toegelicht, de Volkskrant aan de hand van pleitaantekeningen. Na verder debat hebben partijen verzocht vonnis te wijzen.

C/13/623842 / KG ZA 17-179 CB/EB
28 maart 2017

2

Ter zitting was mr. Stapel namens Kat aanwezig. Aan de zijde van de Volkskrant waren aanwezig C. de Vries (adjunct hoofdredacteur), mr. M.J. van Breda (bedrijfsjurist) en mr. Wildeman.

2. De feiten

2.1. In september 2016 is een boek van Maarten Reijnders verschenen, getiteld "Complotdenkers". In zijn boek, dat als non-fictie kan worden gekwalificeerd, heeft Reijnders ook aandacht besteed aan Kat. Hij heeft zich daarbij onder meer gebaseerd op een door hem met Kat gevoerd gesprek. In het boek zijn over Kat onder meer de volgende passages opgenomen:

"(...) Na zijn vertrek bij de avondkrant (NRC Handelsblad, vzw.) in 2002 ontpopt Kat zich meer en meer als complotdenker. Zijn ex-collega's kijken hoofdschuddend toe hoe hij als een soort Don Quichotte de strijd aanbindt met pedonetwerken en de 'satanische' elite van 'Bilderbergers' die volgens hem een 'Nieuwe Wereldorde' willen stichten. Hoewel Kat zichzelf nog altijd journalist noemt, wijkt zijn werkwijze inmiddels sterk af van die van de meeste traditionele journalisten. Op zijn site *Klokkenluider Online* publiceert hij artikelen met de meest uiteenlopende ongefundeerde aantijgingen, die in veel gevallen verband houden met het vermeende kindermisbruik door hoogwaardigheidsbekleders en bekende Nederlanders ('Is Paul de Leeuw de Nederlandse Jimmy Savile? Afschuwelijke pedobeelden van Paul laten nauwelijks ruimte voor twijfel'). (...)

In de video's die Kat maakt, gaat het er vaak wild aan toe. Vergeleken met hem zijn opdringerige tv-journalisten als Willibrord Fréquin, Pieter Storms en Rutger Castricum brave koorknappen. Kat achtervolgt mensen die daar duidelijk niet van gediend zijn en werpt hen vervolgens voor de voeten dat ze pedofielen de hand boven het hoofd houden. (...)

Volgens Kat is het simpel: het is oorlog. Tussen de elite en de gewone man. 'Politici zijn alleen maar bezig om ons te *fucken*. Om onze rekeningen te plunderen en om ons dood te spuiten. Ze haten ons', vertelt hij mij als ik hem eind 2012 thuis opzoek. (...)

'De mensen die hoog in de machts piramides opereren, kunnen alles maken', meent Kat. Met name koningshuizen gaan zich te buiten aan de meest grove misdaden. 'het verkrachten van kinderen en het uitmoorden van tegenstanders is hun *core business*.' (...)

De beveiligingscoördinator is opgeroepen als getuige in de strafzaak tegen Kat omdat hij op dinsdagmiddag 23 augustus 2011 een telefoontje kreeg. 'De beller kwam me bekend voor', vertelt de man. 'Er was geen twijfel over mogelijk. Het was meneer Kat.' Hoewel Kats teksten op de coördinator beveiliging overkomen als 'geraaskal', is zijn boodschap helder: Kat dreigt het advocatenkantoor op te blazen.

'Hij riep dat advocaten allemaal ratten waren en dat we er aan zouden gaan. "Wacht maar, zo meteen gaat er een bom af, zo meteen gaat er een bom af."' (...)

Het is niet de enige valse bommelding waarvoor Kat terecht staat. Ruim twee weken later, op 8 september 2011, krijgt ook het ministerie van veiligheid en justitie een telefoontje van Micha. De officier van justitie speelt dat telefoontje af in de rechtszaal.

Het gesprek begint normaal. Een vrouw neemt de telefoon op en zegt: 'Goedemiddag, ministerie veiligheid en justitie.'

Daarna begint Kat met een vervormde stem te praten. Hij houdt vermoedelijk zijn neus dicht en benadrukt elke lettergreep. Het aldus ontstane stemgeluid roept associaties op met Robin de robot uit *Bassie en Adriaan*.

'Dit. Is. Een. Bom-mel-ding', begint Kat. 'Als jullie binnen één uur niet Joris Demmink ontslaan en afgeven bij een politiebureau, gaat een bom tot ontploffing komen met

C/13/623842 / KG ZA 17-179 CB/EB
28 maart 2017

3

honderden doden. (...) De bom is geplaatst onder het bureau van Joris Demmink, secretaris-generaal van het ministerie van justitie, criminele pedofiel en kinderverkrachter. (...)'

De rest van de lange lijst aan strafbare feiten die Kat die dag ten laste worden gelegd, valt voornamelijk in de categorie 'uitingsdelicten': belediging, smaad, laster, opruiing en Holocaust-ontkenning. Daarnaast houdt het openbaar ministerie Kat nog verantwoordelijk voor vernieling, het belagen van een advocaat en een doodsbedreiging aan het adres van de hoofdredacteur van het *NOS Journaal*. (...)

Het artikel betekent het startschot van een jarenlange campagne die Kat tegen Demmink zal voeren. Hij publiceert op zijn website het ene na het andere 'schokkende' artikel over de secretaris-generaal van justitie. Demmink maakt zich volgens Kat niet alleen schuldig aan het misbruiken van minderjarigen, hij eet ze ook nog eens op.

Om te voorkomen dat dat uitkomt, laat Demmink allerhande klokkenluiders om het leven brengen. Een mysterieuze bende van koelbloedige killers, door Kat aangeduid als de 'Demmink Squads', zou om de haverklap journalisten en politici zoals Els Borst uit de weg ruimen.

Om die reden maakt Kat zich ook grote zorgen over zijn eigen veiligheid. Zo houdt hij er serieus rekening mee dat hij tijdens een fietsvakantie in de Dordogne door een drone van zijn tweewieler zal worden geschoten. (...)"

2.2. Over het boek is een recensie van de hand van journalist Marcel Hulspas verschenen in de *Volkskrant*, op 25 november 2016 op de website en een dag later in de papieren zaterdageditie. In de recensie is onder meer het volgende te lezen: "Had dit een boek moeten worden over de affaire Joris Demmink? Of een ontmaskering van de bizarre club rond kletskeus Micha Kat? (...) Zijn ware onderwerp zijn de paranoïde gekkies die zich op Demmink hebben gestort. (...) Kat is de onge kroonde koning van dit gekkenhuis. (...) Reijnders heeft uniek materiaal verzameld en had een fraai boek kunnen schrijven over Demmink, Kat en al die andere gekkies die vrij rondlopen en de levens van hun doelwit tot een hel kunnen maken. (...)"

2.3. Kat heeft bij de *Volkskrant* bezwaar gemaakt tegen de recensie. Bij e-mail van 7 december 2016 heeft de *Volkskrant* gereageerd op de bezwaren van Kat en deze van de hand gewezen. In deze e-mail staat onder meer het volgende: "(...) Ik merk overigens op dat u zelf beduidend verder gaat in het geven van uw mening. Ik wijs u bijvoorbeeld op uw kwalificaties van Mark Rutte als onze Pedo-Premier en Jeanine Hennis-Plasschaert als Hoer-Hennis. Ook voor de heer Hulspas heeft u een stevige kwalificatie gevonden: Sonderkommando Marcel Hulspass. (...)"

3. Het geschil

3.1. Kat vordert na vermindering van eis, kort gezegd, de *Volkskrant* te veroordelen tot rectificatie van de over hem in de recensie gedane uitlatingen, op straffe van een dwangsom en met veroordeling van de *Volkskrant* in de proceskosten.

3.2. De *Volkskrant* voert verweer.

C/13/623842 / KG ZA 17-179 CB/EB
28 maart 2017

4

3.3. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Het gaat in deze zaak om een botsing van twee fundamentele rechten, namelijk aan de zijde van de Volkskrant het recht op vrijheid van meningsuiting en aan de zijde van Kat om diens recht op bescherming van zijn eer en goede naam. Het antwoord op de vraag welk van deze beide rechten in het onderhavige geval zwaarder weegt, moet worden gevonden door een afweging van alle ter zake dienende omstandigheden van het geval (zie bijvoorbeeld HR 28/1/2008 LJN BB3210).

4.2. Het belang van de Volkskrant is dat zij zich in het openbaar kritisch, informerend, opiniërend en waarschuwend moet kunnen uitlaten. Het belang van Kat is erin gelegen dat zijn eer en goede naam niet lichtvaardig worden aangetast. Welk van deze belangen, die in beginsel gelijkwaardig zijn, de doorslag behoort te geven, hangt af van de omstandigheden van het geval.

4.3. De bezwaren van Kat tegen de recensie zijn met name gericht op de woorden "bizarre club rond kletskaus Micha Kat", "paranoïde gekkies", "Kat is de ongekroonde koning van dit gekkenhuis" en "gekkie". Dit zijn waardeoordelen van Hulspas, de auteur van de recensie. Hij brengt daarmee tot uitdrukking dat hij de theorieën van Kat niet serieus neemt.

4.4. Volgens vaste rechtspraak zijn waardeoordelen in beginsel vrij. Alleen als een waardeoordeel geen enkele basis heeft, kan het excessief en daarom onrechtmatig zijn. Uit de onder 2.1 geciteerde passages uit het gerecenseerde boek volgt dat Kat volgens Reijnders complottheorieën aanhangt, extreme en ongefundeerde uitlatingen doet en dreigementen uit. Niet gezegd kan dan ook worden dat de waardeoordelen van Hulspas geen enkele basis hebben.

4.5. Met zijn stelling dat het boek van Reijnders geen aanleiding geeft voor de door Hulspas gebruikte kwalificaties, miskent Kat de regels voor recensies en andere opiniërende (niet-feitelijke) publicaties. Voor dergelijke publicaties zijn stijlmiddelen als overdrijven en bewust eenzijdig belichten geoorloofd. Bovendien geeft het boek, zoals hiervoor onder 4.4 al aan de orde is gekomen, voldoende aanleiding voor de door Hulspas geuite waardeoordelen.

4.6. Kat stelt – in reactie op het eerder in tussen partijen gevoerde correspondentie – dat zijn eigen kwalificaties van anderen geen rol spelen bij de beoordeling van deze zaak. Daarmee miskent Kat dat volgens rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) voorafgaand gedrag van de persoon om wie het gaat een omstandigheid is die een rol speelt bij de beoordeling van de vraag of een publicatie onrechtmatig is. Kat heeft niet betwist dat hij in zijn

C/13/623842 / KG ZA 17-179 CB/EB
28 maart 2017

5

publicaties onder meer premier Rutte "Pedo-premier" heeft genoemd, minister Hennis-Plasschaert "Hoer-Hennis" en Hulspas "Sonderkommando Marcel Hulsspass", zoals de Volkskrant heeft geschreven in haar e-mail van 7 december 2016, zodat er vooralsnog van zal worden uitgegaan dat hij zich in publicaties inderdaad in die bewoordingen heeft uitgelaten over de genoemde personen. Daarmee mengt hij zich op zeer felle wijze in het publieke debat en kan zich er minder snel over beklagen dat er over hem ook in felle bewoordingen, zij het van een ander kaliber, uitlatingen worden gedaan. Bovendien kan hij, door zijn extreme theorieën waarvoor hij zelf de aandacht van het grote publiek vraagt, worden aangemerkt als een publieke figuur. Publieke figuren hebben meer kritiek te dulden dan de gemiddelde persoon die zich niet in het openbaar debat begeeft.

4.7. Kat acht het buitengewoon schadelijk dat hij als "gek" wordt weggezet omdat daarmee afbreuk wordt gedaan aan zijn geloofwaardigheid als journalist. Op grond van vaste rechtspraak van het EHRM kan een klacht over reputatieverlies echter niet worden gebaseerd op het recht op bescherming van eer en goede naam als dat reputatieverlies het voorzienbare gevolg is van het eigen handelen van de betrokkene. Vooralsnog wordt het er voor gehouden dat, voor zover Kat als journalist niet serieus zou worden genomen, dat niet het gevolg is van de recensie, maar van de vergaande en vooralsnog ongefundeerde beschuldigingen over allerlei personen die Kat al jaren in niet mis te verstane bewoordingen onder de aandacht van het publiek brengt.

4.8. Op grond van de hiervoor besproken omstandigheden weegt het belang van de Volkskrant om zich opiniërend te kunnen uitlaten zwaarder dan het belang van Kat bij bescherming van zijn eer en goede naam. De recensie is dan ook niet onrechtmatig. Hierop stuit de vordering van Kat af.

4.9. Kat zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van de Volkskrant worden begroot op:

- griffierecht	€	1.924,00
- salaris advocaat		<u>816,00</u>
Totaal	€	2.740,00

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

5.1. weigert de gevraagde voorziening,

5.2. veroordeelt Kat in de proceskosten, aan de zijde van de Volkskrant tot op heden begroot op € 2.740,00,

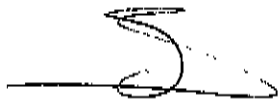
C/13/623842 / KG ZA 17-179 CB/EB
28 maart 2017

6

5.3. veroordeelt Kat in de na dit vonnis ontstane kosten, begroot op € 131,00 voor salaris advocaat, te vermeerderen met € 68,00 en de kosten van het betekeningsexploot ingeval betekening van dit vonnis plaatsvindt,

5.4. verklaart deze kostenveroordelingen uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. C.M. Berkhout, voorzieningenrechter, bijgestaan door mr. E. van Bennekom, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 28 maart 2017.

UITGEGEVEN VOOR GROSSE
De griffier van de
Rechtbank Amsterdam

